

Fontys Hogescholen

Master of Sports

Beperkte opleidingsbeoordeling

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande hbo-masteropleiding Master of Sports van Fontys Hogescholen. De beoordeling is uitgevoerd door een visitatiepanel dat door NQA in opdracht van Fontys Hogescholen is samengesteld. Het panel is in overleg met de opleiding samengesteld en is voorafgaand aan de visitatie goedgekeurd door de NVAO. Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Het is opgesteld conform het *Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling* van de NVAO (22 november 2011) en het *NQA Protocol 2012 voor de beperkte opleidingsbeoordeling*.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 15 en 16 november 2012.

Het visitatiepanel bestond uit:

De heer dr. R. Mombarg (voorzitter, domeindeskundige)

De heer drs. R.T.B.M. Gelinck (domeindeskundige)

De heer dr. S.P.J. Kremers (domeindeskundige)

De heer G. van der Veer (studentlid)

De heer drs. J.G. Betkó, auditor van NQA, trad op als secretaris van het panel.

Bij de aanvraag werd door de instelling een kritische reflectie aangeboden die naar vorm en inhoud voldeed aan de eisen van het desbetreffende beoordelingskader van de NVAO en aan de eisen van het *NQA Protocol 2012*.

Het panel heeft de kritische reflectie bestudeerd en een bezoek aan de opleiding gebracht. De kritische reflectie en alle overige (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie hebben het visitatiepanel in staat gesteld om tot een weloverwogen oordeel te komen.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Utrecht, 29 maart 2013

Panelvoorzitter

dr. R. Mombarg

Panelsecretaris

drs. J.G. Betkó

Samenvatting

Het oordeel over de Master of Sports is **voldoende**. Een onderbouwing van dit oordeel is opgenomen in deze samenvatting en in het beoordelingsrapport.

Wat beoogt de opleiding? (standaard 1, eindkwalificaties)

De opleiding Master of Sports is een tweejarige deeltijdopleiding die is gericht op studenten die werkzaam zijn in het brede werkveld van sport en bewegen. Afgestudeerden moeten een brugfunctie kunnen vervullen tussen de wetenschappelijke theorie en de uitvoeringspraktijk. Functies die afgestudeerden kunnen gaan vervullen, zijn onder andere docent op een hbo-opleiding (op het gebied van bijvoorbeeld sport of gezondheid), vaksectievoorzitter Lichamelijke Opvoeding, onderzoeker, beleidsmedewerker op het gebied van sport bij een gemeente of het Ministerie van VWS, of consultant of opleidingscoördinator bij een sportbond of -koepel. Er zijn twee uitstroomprofielen, 'health' en 'education'. De eindkwalificaties van de opleiding bestaan uit zeven competenties. Enkele eindkwalificaties gelden voor beide uitstroomprofielen, enkele zijn specifiek voor het profiel. Er is in beide profielen een ruime aandacht voor onderzoek, ze hebben echter ook een eigen focus. Binnen Health staan gezondheidseffecten van bewegen en bewegingsarmoede centraal, Education heeft agogische en sociologische aspecten als speerpunten. De eindkwalificaties zijn inhoudelijk relevant en zijn een goede weerspiegeling van het masterniveau. De twee uitstroomprofielen en de sterke nadruk op onderzoek geven de opleiding een duidelijk profiel.

Het panel beoordeelt standaard 1 als goed.

Hoe realiseert de opleiding dit? (standaard 2, onderwijsleeromgeving)

Het curriculum bestaat uit 60 EC, verdeeld over twee jaar. Het programma is een concrete en heldere vertaling van de opleidingscompetenties. Er is veel aandacht voor onderzoeksvaardigheden en het leren van kennis en vaardigheden die relevant zijn voor de beroepspraktijk. De kennisbasis die ten grondslag ligt aan het programma bestaat uit methodologie, statistiek, interpersoonlijke communicatie en onderzoeksvaardigheden, en daarnaast voor education uit (bewegings-)agogische wetenschappen, onderwijskunde en bewegingswetenschappen en voor health uit bewegingswetenschappen, (patho-)fysiologie en gedragsbeïnvloeding. Kennisontwikkeling vindt plaats via literatuurstudie, colleges, het maken van opdrachten en doen van praktijkgericht onderzoek. De door de opleiding gebruikte literatuur is van goede kwaliteit: passend voor het vak, deels internationaal, van voldoende niveau en (zeer) recent. Studenten doen beroepsvaardigheden op door in de eigen beroepspraktijk te werken aan beroepsproducten. Het leren in een praktijkgerichte omgeving is één van de didactische uitgangspunten. Daarnaast legt de opleiding een grote nadruk bij het zelfstandig ontwikkelen van competenties door studenten, wat goed aansluit bij de volwassen studenten en het deeltijdonderwijs. Het docententeam van de opleiding is hoog opgeleid en heeft de nodige ervaring in zowel de beroepspraktijk als in het doen van onderzoek. De specialismen van de docenten zijn relevant voor de opleiding. De opleiding maakt daarnaast gebruik van gastdocenten, om de meest recente ontwikkelingen in de beroepspraktijk in te brengen in de opleiding.

Het gebouw waar de opleiding in is gehuisvest beschikt over goede faciliteiten. Vooral de sportvoorzieningen, waaronder een sporthal, vier sportzalen en een klimhal, zijn van goede kwaliteit. Daarnaast kan de opleiding gebruik maken van relevante, nabijgelegen sportvoorzieningen, waaronder indoorsportcentrum en ijssportcentrum Eindhoven, zwembad de Tongelreep (waar het Pieter van den Hoogenband zwemstadion deel van uitmaakt), een atletiekaccommodatie, (kunst)grasvelden en een golfbaan. De labvoorziening waar de opleiding over beschikt is voor verbetering vatbaar. Een erg sterk punt is het grote kwaliteitsbewustzijn van de opleiding. De opleiding vergaart op verschillende manieren informatie over de opleidingskwaliteit en voert op basis van die informatie zinvolle verbeteracties uit. Al met al slaagt de opleiding er in een goed samenhangende onderwijsleeromgeving te verzorgen.

*Het panel beoordeelt standaard 2 als **goed**.*

Worden de doelstellingen behaald? (standaard 3, toetsing en gerealiseerd niveau)

De opleiding maakt bij de toetsing gebruik van prestatie-indicatoren die zijn afgeleid van de competenties. De beoordelingscriteria bij toetsen zijn afgeleid van deze prestatie-indicatoren. Gezien het praktijkgerichte karakter van de opleiding is de toetsing vaak gericht op het maken van een authentiek beroepsproduct of het functioneren in een authentieke beroepssituatie. De toetsen zijn kwalitatief in orde en sluiten aan bij de inhoud van het onderwijs. Alle competenties worden getoetst, hoewel sommige eindkwalificaties vaker getoetst zouden mogen worden, mede omdat studenten bij hun afstudeeronderzoek mogen kiezen aan welke competenties ze werken. Uit de afstudeerwerkstukken blijkt dat de studenten het masterniveau realiseren. Positief is dat in vrijwel alle afstudeeronderzoeken studenten een mix gebruiken van kwalitatieve en kwantitatieve methoden. Er zijn nog enkele punten waarop verbeteringen mogelijk zijn, bijvoorbeeld in het gebruik van de methoden en op het gebied van taal. De afstudeeronderzoeken hebben duidelijk waarde voor de beroepspraktijk.

*Het panel beoordeelt standaard 3 als **voldoende**.*

Inhoudsopgave

1	Basisgegevens van de opleiding	9
2	Beoordeling	11
	Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties	11
	Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	13
	Standaard 3 Toetsing en gerealiseerde resultaten	22
3	Eindoordeel over de opleiding	27
4	Aanbevelingen	29
5	Bijlagen	31
	Bijlage 1: Eindkwalificaties van de opleiding	33
	Bijlage 2: Overzicht opleidingsprogramma	35
	Bijlage 3: Deskundigheden leden visitatiepanel en secretaris	37
	Bijlage 4: Bezoekprogramma	45
	Bijlage 5: Bestudeerde documenten	49
	Bijlage 6: Overzicht bestudeerde afstudeerwerken	51
	Bijlage 7: Verklaring van volledigheid en correctheid	53

1 Basisgegevens van de opleiding

Administratieve gegevens van de opleiding

1. Naam opleiding in CROHO	Master of Sports
2. Registratienummer opleiding in CROHO	70083
3. Oriëntatie en niveau	Hbo master
4. Aantal studiepunten	60
5. Afstudeerrichting(en)	Education; Health
6. Variant(en)	deeltijd
7. Locatie(s)	Vanaf september 2012 Eindhoven, daarvoor Tilburg
8. Jaar vorige visitatie en datum besluit NVAO	Vorige visitatie: 2007 Besluit NVAO: 7 april 2008
9. Code of conduct	Ja

Administratieve gegevens van de instelling

10. Naam instelling	Fontys Hogescholen
11. Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Nog niet bekend

Kwantitatieve gegevens over de opleiding

Definities

Instroom:	Aantal ingestroomde studenten per cohort.
Rendement:	Percentage studenten van de instroom dat de opleiding met een diploma heeft afgerond.
Gemiddelde studieduur met diploma:	Gemiddeld aantal jaren dat de studenten, die de opleiding met een diploma hebben afgesloten, ingeschreven zijn geweest.
Uitval:	Percentage studenten dat de opleiding zonder diploma heeft verlaten.
Gemiddelde studieduur uitval:	Gemiddeld aantal jaar dat de studenten, die de opleiding zonder diploma hebben verlaten, ingeschreven zijn geweest.
Studerend:	Percentage studenten van de instroom dat op 01-09-2012 nog is ingeschreven.

Tabel 1.A Rendementsgegevens MoS

Rendementsgegevens Master of Sports						
Cohort	Instroom (aantal)	Rendement (%)	Gemiddelde studieduur met diploma (jaar)	Uitval (%)	Gemiddelde studieduur uitval (jaar)	Studerend (%)
2009	19	53%	2,6 jaar	26%	0,8	21%
2011	31	nvt	nvt	6%	0,2	94%

NB: In 2010 en 2012 geen instroom.

MoS heeft 33 studenten op peildatum 01-09-2012. Van de instroom heeft circa 94% een afgeronde hbo-bacheloropleiding Leraar Lichamelijke Opvoeding, 2% een hbo-bacheloropleiding tot Fysiotherapeut en 4% een andere afgeronde hbo-bacheloropleiding.

Gerealiseerde docent-studentratio

Tabel 1.B Docent-studentratio (peildatum 01-09--2012)

Aantal docenten verbonden aan de opleiding	1,49 fte (13 verschillende docenten)
Huidige aantal studenten	33
Docent-studentratio	1:22,2

Gemiddeld aantal contacturen

Definitie contacturen: Het aantal ingeroosterde uren waarbij de student wordt begeleid door een docent.

Tabel 1.C Overzicht aantal contacturen

Studiejaar	Aantal contacturen	
	Afstudeerprofiel Health	Afstudeerprofiel Education
Studiejaar 1	7,6 klokuren/week*	8,4 klokuren/week*
Studiejaar 2	4,1 klokuren/week	4,1 klokuren/week

* Het verschil in aantal contacturen/week tussen de twee afstudeerprofielen in studiejaar 1 wordt geëvalueerd in het kernteamoverleg.

2 Beoordeling

Het visitatiepanel beschrijft hieronder per standaard van het NVAO beoordelingskader de bevindingen, overwegingen en conclusies. Het eindoordeel over de opleiding volgt in hoofdstuk 3.

Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Bevindingen

De opleiding

De Master of Sports maakt deel uit van Fontys Sporthogeschool (FSH). Het is een tweejarige deeltijdopleiding, gestart in 2009, die is gericht op studenten die werkzaam zijn in het brede werkveld van sport en bewegen. De doelstelling van de opleiding is “het opleiden van breed inzetbare professionals die een wetenschappelijk gefundeerde kwaliteitimpuls kunnen geven aan het domein sport, in relatie tot educatie en gezondheid” (uit: Kritische Reflectie, 2012). Afgestudeerden moeten een brugfunctie kunnen vervullen tussen de wetenschappelijke theorie en de uitvoeringspraktijk. Functies die afgestudeerden kunnen gaan vervullen, zijn onder andere: docent op een hbo-opleiding (op het gebied van bijvoorbeeld sport of gezondheid), vaksectievoorzitter Lichamelijke Opvoeding en coördinator/afdelingshoofd op een school, onderzoeker bij bijvoorbeeld het Sociaal Cultureel Planbureau of TNO, beleidsmedewerker op het gebied van sport bij een gemeente of het Ministerie van VWS, of consultant of opleidingscoördinator bij een sportbond of -koepel. Taken die studenten kunnen vervullen na hun afstuderen zijn onder andere het opstellen van onderwijs-, sport- en bewegingsprogramma's en het verrichten van toegepast onderzoek.

Eindkwalificaties

De opleiding heeft in 2007 een beroepsprofiel opgesteld, voorafgaand aan de Toets Nieuwe Opleiding die ze hebben afgenomen in dat jaar. Het opleidingsprofiel en de daarin beschreven eindkwalificaties en uitstroomprofielen zijn opgesteld in samenwerking met het werkveld. De eindkwalificaties bestaan uit een set competenties (zie bijlage 1 voor een totaaloverzicht met toelichting). De opleiding heeft twee uitstroomprofielen, Health en Education, die deels eigen eindkwalificaties hebben. Gedeeltelijk komen de competenties van de Health en Education overeen, in beide uitstroomprofielen moeten studenten bijvoorbeeld kunnen onderzoeken, communiceren en zelfstandig werken. Er zijn echter ook verschillen. Waar studenten Health bijvoorbeeld werken aan ‘gezond bewegingsgedrag stimuleren’ (‘de afgestudeerde is in staat om middels stimuleringsprogramma's en ‘bewegingscounseling’ het bewegingsgedrag van specifieke doelgroepen gunstig te beïnvloeden met behulp van wetenschappelijk onderbouwde methoden’), werken studenten Education aan de competentie ‘realiseren’ (‘de afgestudeerde is in staat om evidence based

sport- en bewegingsprogramma's te verwezenlijken, en deelname onder de beoogde doelgroepen te stimuleren'). Mede naar aanleiding van het advies van het panel dat de Toets Nieuwe Opleiding heeft afgenomen, heeft de opleiding twee competenties (managen en netwerken) uit het profiel gehaald en de opleiding teruggebracht van 75 naar 60 EC. In de opleidingscompetenties is het masterniveau integraal verwerkt. In een tabel is vastgelegd hoe de competenties gekoppeld zijn aan de internationale beschrijving van het masterniveau, de Dublin-descriptoren. Aan bijvoorbeeld 'toepassen van kennis en inzicht' en 'oordeelsvorming' wordt gewerkt in: de gedeelde competenties Onderzoeken en Communiceren, in de Health-competenties Individueel adviseren, Richtlijnen opstellen en Gezond beweeggedrag stimuleren, en in de Education-competenties Legitimeren, Ontwerpen en Realiseren. Het toepassen van kennis en inzicht is een centraal gegeven in de opleiding, gezien de brugfunctie die de opleiding vervult tussen wetenschappelijke theorieën en de beroepspraktijk. Het panel stelt vast dat de eindkwalificaties een goede weerspiegeling zijn van het masterniveau. Ze zijn inhoudelijk relevant, en het panel waardeert de ruime aandacht voor onderzoek positief. Wel is er naar de mening van het panel nog ruimte in de eindkwalificaties om aandacht te geven aan het invoeren van en draagvlak vinden voor innovaties en de valorisatie van onderzoek en daarmee samenhangende vaardigheden, zoals werving en communicatie.

Profilering

De Master of Sports is een jonge opleiding, die uniek is vanwege de twee uitstroomprofielen en de sterke nadruk op praktijkonderzoek. De uitstroomprofielen hebben een eigen focus. Binnen Health staan gezondheidseffecten van bewegen en bewegingsarmoede centraal, Education heeft agogische en sociologische aspecten als speerpunten. De opleiding heeft een inventarisatie gemaakt van een aantal gerelateerde masteropleidingen in binnen- en buitenland. Hieruit blijkt dat het uitstroomprofiel Health verwant is aan Sport Science-opleidingen en het profiel Education verwant is aan (buitenlandse) Physical Education-opleidingen. Deze Physical Education opleidingen zijn meestal meer gericht op het doen van wetenschappelijk onderzoek en minder op het vervullen van een brugfunctie tussen theorie en de beroepspraktijk, door professionals te leren meer evidence based te werken. In Nederland bestaan er geen andere opleidingen die zich bezighouden met het ontwerpen en onderzoeken van effectieve onderwijs- en bewegingstimuleringsprogramma's, vanuit het oogpunt van het belang van sport en bewegen voor de ontwikkeling en vorming van mens (kind) en maatschappij. Op het gebied van Health zijn er wel enkele gerelateerde opleidingen in Nederland. In 2012 is de HAN gestart met de opleiding de hbo-master Sport- en Beweeginnovatie. De Universiteit Maastricht biedt de masteropleidingen Biology of Human Performance and Health en Sports and Physical Activity Interventions aan.

De positionering van de opleiding is sinds de start van de opleiding iets verschoven. In de eerste opzet had de opleiding meer aandacht voor beleidsontwikkeling, maar dit is minder geworden. De studenten die instroomden hadden hier minder behoefte aan, onder andere omdat een groot deel van de instroom bestond uit docenten met een lerarenbeurs. In een eerder onderzoek onder het werkveld was naar voren gekomen dat het ook behoefte had aan expertise op het gebied van beleid, maar in de praktijk bleek er in het werkveld niet de bereidheid om mensen in dergelijke functies de deeltijdopleiding te laten doen.

Het panel heeft gesproken met het management over de profilering en positionering van de opleiding. Het management geeft aan dat er geen vergelijkbare opleidingen waren, toen ze met de studie startten. Het was voor hen een sprong in het diepe, die is genomen vanwege de behoefte van de arbeidsmarkt aan mensen die een brug kunnen slaan tussen theorie en praktijk.

Overwegingen en conclusie

Het panel stelt vast dat de opleiding beschikt over deugdelijke eindkwalificaties, van voldoende niveau en die aansluiten op de wensen van de arbeidsmarkt. De wijziging in het beroepsprofiel is naar de mening van het panel een valide keuze, die deels bepaald is door de instroom. Wel zou er nog meer aandacht kunnen zijn voor valorisatie. Aangezien afgestudeerden bijvoorbeeld aan de slag gaan als onderzoeker of projectleider van evidence based interventies zijn het werven van fondsen, het valoriseren van onderzoeksresultaten, maar vooral ook het invoeren van en draagvlak vinden voor innovaties belangrijke vaardigheden.

Concluderend stelt het panel vast dat de opleiding een goede aanvulling is ten opzichte van het bestaande opleidingsaanbod op het gebied van sport en bewegen. De opleiding voegt door haar focus op toegepast onderzoek echt iets toe aan de bestaande kennis die in het werkveld aanwezig is.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Bevindingen

Inhoud van het programma

Het programma bestaat uit 60 EC, die verdeeld zijn over twee jaar. De opleiding gaat eens in de twee jaar van start. In 2009 is het eerste cohort van start gegaan, dat bestond uit studenten die het Education uitstroomprofiel volgden. In 2011 is het tweede cohort aan de studie begonnen, dit was zowel een Education- als een Health-groep. Het uitgangspunt van studenten is veelal de eigen beroepspraktijk waarin ze werkzaam zijn. De opbouw van de studie is dat in het eerste jaar begonnen wordt met een basisprogramma, dat gevolgd wordt door studenten van zowel Health als Education. Daarna volgen drie modules, die Health- en Education-specifiek zijn. Het tweede jaar begint weer met een gezamenlijke module, waarna weer een uitstroomprofiel specifieke module volgt. Beide uitstroomprofielen eindigen het programma met het afstudeerprogramma, de Masterpiece. In bijlage 2 is een schematisch overzicht weergegeven van het studieprogramma, inclusief het aantal studiebelastinguren per module. De programmaonderdelen zijn thematisch en volgen elkaar op. De lector en kerndocenten zijn verantwoordelijk voor de inhoud van de opleiding. Uit de NSE 2012 blijkt

dat studenten zeer tevreden zijn over de inhoud van de opleiding. Over het algemeen scoort de opleiding op de verschillende onderdelen (waaronder aansluiting op actuele ontwikkelingen, ontwikkelen kritische houding, wetenschappelijke vaardigheden/praktijkgericht onderzoek) hoog. Ook in de losse module-evaluaties die de opleiding zelf houdt, blijkt dat studenten tevreden zijn over de inhoud van de opleiding. Studenten met wie het panel heeft gesproken bevestigen deze tevredenheid, zij stellen dat al gedurende de studie ze heel veel aan de opleiding hebben in hun dagelijkse werkzaamheden. Het panel heeft de inhoud van de opleiding bestudeerd en is er eveneens positief over.

Relatie tussen de beoogde eindkwalificaties en de inhoud van het programma

De opleiding heeft de opleidingscompetenties verder gespecificeerd naar prestatie-indicatoren (CLOTS schema, 2012). Voor elke competentie is schematisch weergegeven welke indicatoren gemeten worden in de verschillende onderwijseenheden. De mate waarin prestatie-indicatoren vaker of minder vaak getoetst worden laat zien hoe belangrijk een onderdeel is voor de studie: hoe belangrijker, in hoe meer modules de indicator terugkomt. Sommige prestatie-indicatoren worden gebruikt in alle onderwijseenheden. Een voorbeeld hiervan is de indicator A9 (9^e indicator van competentie A, Onderzoeken): "Wetenschappelijk onderbouwd kunnen verantwoorden van gemaakte keuzen". Sommige indicatoren zijn belangrijker in het ene uitstroomprofiel dan in het andere. De indicator A3, 'In staat zijn om statistische vaktermen te begrijpen en te interpreteren binnen de context van de sport' wordt bij Education in minder modules gebruikt dan bij Health. Het panel stelt vast dat dit passend is, omdat Health meer gericht is op kwantitatief onderzoek en Education meer op kwalitatief. Wel zou aan het kwalitatieve onderzoek iets meer aandacht besteed mogen worden, bijvoorbeeld in de literatuur. Uit het CLOTS schema blijkt dat in de meeste modules aan vrijwel alle competenties wordt gewerkt. De opleiding heeft in gesprek met het panel aangegeven dat het een bewuste keuze is om zo veel mogelijk integratief te werken en in de verschillende modules zo veel mogelijk competenties aan de orde te laten komen. Het panel stelt vast dat er een duidelijke relatie is tussen de beoogde eindkwalificaties en de inhoud van het programma. Eventuele aanscherpingen zijn mogelijk bij de mate waarin er bij Education aandacht is voor gezondheidsaspecten, en binnen Health bij de mate waarin er in de prestatie-indicatoren aandacht is voor het creëren van draagvlak voor de realisatie van nieuwe programma's.

Kennis en kunde

In het gemeenschappelijke basisgedeelte van de opleiding wordt studenten geleerd om evidence based te werken. In het contextspecifieke gedeelte wordt problematiek verkend, worden kennis en vaardigheden opgebouwd, wordt gewerkt aan het ontwerpen van evidence based interventieprogramma's en het meten en monitoren van programma's en gedragsverandering. In het afstudeergedeelte laten studenten in een toegepast onderzoek zien wat de effecten zijn van ontwikkelde en ingevoerde interventies.

De kennisbasis die ten grondslag ligt aan het programma is de volgende:

- basisprogramma: methodologie, statistiek, interpersoonlijke communicatie
- Health-programma: bewegingswetenschappen, (patho-)fysiologie, gedragsbeïnvloeding, onderzoeksvaardigheden
- Education-programma: (bewegings-)agogische wetenschappen, onderwijskunde, bewegingswetenschappen, onderzoeksvaardigheden.

Kennisontwikkeling vindt plaats via literatuurstudie, colleges, het maken van opdrachten en doen van praktijkgericht onderzoek. Het panel heeft de literatuur bestudeerd die in beide varianten gebruikt wordt. Het stelt vast dat deze van goede kwaliteit is. De literatuur is passend voor het vak, van voldoende niveau, bevat veel Engelstalige werken en is zeer recent. Bij Health wordt jaarlijks de lijst wetenschappelijke artikelen die gebruikt wordt geactualiseerd, wat het panel zeer positief vindt. Studenten met wie het panel gesproken heeft zijn zeer tevreden over de kennis die ze opdoen in de studie en de mate waarin ze die meteen toe kunnen passen in de eigen beroepspraktijk. Daarnaast geven ze aan dat de eerste module over wetenschappelijke vaardigheden een pittige start is, maar ze zijn daar toch tevreden over omdat het studenten duidelijk maakt welk niveau verwacht wordt en ze er zeer door worden uitgedaagd. Docenten bevestigen dat dit een bewuste keuze is. Docenten geven daarnaast te kennen dat het voor hen soms lastig is om de afweging te maken tussen diepte en breedte. Soms wordt studenten gevraagd zich verder te verdiepen in een onderwerp naast de studie, omdat binnen een module daar geen gelegenheid voor is. Het panel stelt vast dat de opleiding er in is geslaagd een goede balans te vinden tussen breedte en diepte van inhoud.

Onderzoek

Het kunnen doen van goed gefundeerd, praktijkgericht onderzoek is een belangrijk onderdeel van de competenties waar de opleiding toe opleidt. Het is een centraal onderdeel van het programma dat studenten leren de onderzoekscyclus te doorlopen. Er is aandacht voor zowel kwalitatief en kwantitatief onderzoek en studenten krijgen relevante beroepsvaardigheden aangeleerd voor het doen van onderzoek (zie ook hieronder bij 'ontwikkeling beroepsvaardigheden').

Naar aanleiding van de evaluaties die gehouden zijn onder het eerste cohort en de resultaten van de scripties, heeft de opleiding zich gerealiseerd dat meer kennis op het gebied van kwalitatief onderzoek welkom was. Hierop heeft de opleiding gehandeld door iemand aan te trekken die expertise heeft op dit gebied. Alumni met wie het panel heeft gesproken bevestigen dat op het punt van kwalitatief onderzoek inderdaad verbetering mogelijk was. Deze kanttekening daargelaten zijn zij tevreden over de onderzoeksbasis die in de opleiding gelegd wordt en geven aan dat die voor hen ruim voldoende was om een afstudeeronderzoek te kunnen doen. Een docent met wie het panel heeft gesproken die ook elders les geeft, is zeer positief over hoe de opleiding omgaat met verschillende onderzoeksmethoden. Waar op andere plekken soms een methodestrijd heerst tussen kwalitatief en kwantitatief onderzoek, worden beide methoden door de Master of Sports gebruikt en vullen ze elkaar aan.

De onderzoekslijn wordt verzorgd door het lectoraat Fysieke Activiteit en Gezondheid, dat is opgericht in 2007. Het is verbonden aan de Fontys Sporthogeschool en heeft een kenniskring waarin diverse docenten van de opleiding participeren. Het heeft twee onderzoeksprogramma's: fysieke activiteit in de schoolomgeving en bewegingsprogramma's voor chronisch zieken, waaronder COPD-patiënten. Een deel van de studenten participeert voor hun afstudeeronderzoek in het onderzoek van het lectoraat.

Het panel stelt vast dat de opleiding inderdaad aanvullende expertise kon gebruiken op het punt van kwalitatief onderzoek, en is er positief over dat dit snel is opgepakt, zodat het tweede cohort studenten dat de opleiding volgt op dit punt al een verbeterd programma volgt. Een verbeterpunt dat het panel signaleert is de aandacht voor methodologie. Momenteel zit dit onderdeel met name in de modules E5/H5 ('Meten en monitoren'). Hetgeen de opleiding aanbiedt is voldoende, wat blijkt uit de producten die studenten afleveren, maar zou nog sterker kunnen worden aangezet.

Ontwikkeling beroepsvaardigheden

Studenten werken aan beroepsproducten (zoals een bewegingsrichtlijn, trainingsprogramma of bewegingscurriculum), waarbij ze theorie, vaardigheden en praktijk dienen te koppelen. Het werken aan de beroepsproducten gebeurt veelal in de eigen beroepspraktijk. De opleiding legt de nadruk bij het verwerven van beroepsvaardigheden die nodig zijn voor het uitvoeren van onderzoek, zoals het gebruik van kwalitatieve en kwantitatieve methoden, rapportagevaardigheden, data-analyse (statistiek), gespreksvaardigheden en het meten van fysieke activiteit. Daarnaast leren studenten de vaardigheden om evidence based sport- en bewegingsprogramma's te ontwikkelen. Het afstudeeronderzoek vindt altijd in een authentieke beroepssituatie plaats, waarbij de opdracht uit het werkveld komt. Ook de inzet van (gast)docenten met veel recente expertise uit het werkveld draagt bij aan de ontwikkeling van beroepsvaardigheden. Het panel stelt vast dat de opleiding dit onderdeel zeer goed op orde heeft.

Internationalisering

Het lectoraat van de opleiding werkt samen met Universiteit Gent en met de Medical Research Council Epidemiology Unit uit Cambridge. De kennis die daar wordt opgedaan wordt ingebracht in de opleiding en leidt tot nieuwe projecten. Docenten nemen deel aan internationale congressen en symposia, zoals het jaarlijkse European College of Sport Science (Oslo 2009, Liverpool 2011, Brugge 2012) en de International Conference on Ambulatory Monitoring of Physical Activity and Movement (Rotterdam 2008, Glasgow 2011). Docenten nemen de 'state of the art'- kennis mee naar huis die hier gepresenteerd wordt, en houden ook zelf presentaties. Studenten worden aangemoedigd om deel te nemen aan congressen en symposia, al is dat vaak praktisch lastig omdat ze een vaste baan hebben naast de studie. Zoals hierboven opgemerkt, maakt de opleiding veelvuldig gebruik van Engelstalige (wetenschappelijke) literatuur. In het gesprek dat het panel voerde met het management werd duidelijk dat de opleiding er bewust niet voor kiest om een Engelstalig curriculum aan te bieden, omdat dat te veel vraagt op het gebied van de taalvaardigheid. Dat kan lastig zijn voor studenten, maar ook voor docenten om op het vereiste niveau les te geven. Het panel vindt dat een valide standpunt. Mocht de opleiding over willen gaan op een

Engelstalig curriculum, zou dat naar de mening van het panel het beste langzaam en gefaseerd kunnen gebeuren. Eventueel is er wel de mogelijkheid om meer te doen met buitenlandse studiereizen, bijvoorbeeld naar Engeland waar veel speelt rond het thema public health. Het panel stelt verder vast dat de opleiding gekozen heeft voor zeer relevante internationale partners, de Universiteit Gent is bijvoorbeeld wereldwijd bekend vanwege hun motivatieonderzoek.

Didactisch concept en werkvormen

De opleiding biedt competentiegericht onderwijs aan, waarbij de competenties en de daarvan afgeleide prestatie-indicatoren leidend zijn voor het onderwijs in de modules. Daarnaast hanteert de opleiding drie didactische uitgangspunten:

- De modules bestaan uit vier verschillende componenten (een theoretische component, beroepsvaardigheden, integratie van competenties en reflectie).
- Het leren vindt plaats in een krachtige en praktijkgerichte leeromgeving (waar mogelijk de eigen werkplek, als die niet geschikt is, wordt een passende omgeving gezocht).
- Zelfstandig ontwikkelen van competenties (via probleemgestuurd onderwijs, projectonderwijs en integratieve opdrachten wordt de zelfstandige leervaardigheid van studenten gestimuleerd).

De opleiding zet veel verschillende werkvormen in, waaronder colleges, opdrachten (individueel en in groepen), practica, integratieve opdrachten en intervisiegroepen. Uit de NSE 2012 blijkt dat studenten hier tevreden over zijn. Het panel stelt vast dat de werkvormen en didactische uitgangspunten geschikt zijn voor de opleiding. Zeker omdat het gaat om een groep volwassen studenten en deeltijdonderwijs, mag het nodige verwacht worden van het vermogen van studenten om zelfstandig te werken aan competentieverwerving. De opleiding sluit daar goed bij aan.

Uit evaluaties blijkt dat studenten uit het eerste cohort kritisch waren over de verbinding tussen de modules, met name over module E4. In gesprek met alumni bleek dat zij vooral kritisch waren over de didactische opeenvolging van de modules. Waar de eerste drie Education-modules (het eerste cohort studenten ging van start met alleen een 'Education'-groep) veel verantwoordelijkheid legde bij de studenten, was E4 vrij schools ingericht. Uit gesprekken die het panel heeft gevoerd met de huidige studenten blijkt dat de opleiding dit heeft verbeterd. De snelle, korte lijnen van evaluatie naar verbetering van het programma spreken zeer tot de verbeelding en onderstrepen de eerlijke en open cultuur (zie hieronder bij het stuk over kwaliteitsborging).

Begeleiding van studenten

De begeleiding van studenten is afhankelijk van de fase van de studie waarin studenten zich bevinden. Tijdens de modules zijn studenten wekelijks aanwezig en worden zij inhoudelijk begeleid door docenten. Tijdens de Masterpiece is begeleiding op aanvraag en meestal op afstand. Daarnaast vindt er begeleiding plaats in coachgroepen en gaat de begeleider indien nodig op stagebezoek. Het panel stelt vast dat er weinig is vastgelegd over de rol van de praktijkbegeleider en de eisen die daaraan worden gesteld.

Voor de borging van de kwaliteit op de stageplaatsen zou het goed zijn als de opleiding hier meer aandacht aan zou besteden. Docentbegeleiders met wie het panel heeft gesproken geven aan dat zij vooral door middel van e-mail en telefoongesprekken begeleiding bieden. Uit de NSE 2012 en modulenevaluaties blijkt dat studenten tevreden zijn over de begeleiding tijdens de studie en het afstuderen. Studieloopbaanbegeleiding vindt plaats in de genoemde coachgroepen. Studenten die problemen hebben van persoonlijke aard kunnen terecht bij de opleidingscoördinator, die indien nodig door kan verwijzen naar een studentendecaan van Fontys.

Verschillende leerroutes

De eisen om in te stromen in de opleiding zijn het bezit van een relevant bachelordiploma, een werkplek waar het mogelijk is om integratieve opdrachten uit te voeren en praktijkonderzoek te doen, voldoende Nederlandse schrijfvaardigheid en passieve kennis van de Engelse taal. De instroomeisen worden onder andere getoetst in een schriftelijke toets en in een intake, die bestaat uit een tweegesprek tussen de aspirant-student en iemand van de opleiding. De opleiding geeft een advies over de haalbaarheid en het meest passende uitstroomprofiel. Momenteel bestaat de instroom grotendeels uit studenten Education, die door een lerarenbeurs in staat worden gesteld een master te volgen. Andere studenten stromen bijvoorbeeld in omdat het hen wordt aangeraden vanuit hun bedrijf, omdat het met deze studie makkelijker is om door te groeien naar een andere functie. De opleiding kan op individuele basis vrijstelling geven voor het volgen van onderwijsbijeenkomsten, maar dit is tot op heden niet voorgekomen. Vrijstelling voor toetsing wordt niet gegeven.

Studeerbaarheid

De opleiding heeft een aantal keuzes gemaakt om de de opleiding studeerbaar in te richten. Er is één dag per week contacttijd, deze bedraagt zeven à acht uur. De contacttijd is gelijkmatig gespreid over het jaar. De studielast van de opleiding bedraagt twintig uur per week. Door te kiezen voor een modulaire opzet, waarin studenten een module afronden voor ze aan de volgende beginnen, wordt de studeerbaarheid vergroot. Studenten en alumni met wie het panel heeft gesproken geven aan dat de studie zwaar is, maar wel te doen. Over het algemeen zijn ze van mening dat de verschillende modules qua zwaarte met elkaar in balans zijn, al zijn voor een student die moeite heeft met SPSS sommige modules wat moeilijker. Uit exit-interviews die worden gehouden met uitvallers blijkt dat vrijwel alle uitval terug te voeren is op persoonlijke omstandigheden. Het panel stelt vast dat de opleiding studeerbaar is.

Kwaliteit van het personeel

Het docententeam bestaat uit dertien docenten, van wie er acht in dienst zijn bij Fontys en vijf werken op contractbasis. Het kernteam bestaat uit drie docenten, die allen in dienst zijn bij Fontys. Zes docenten zijn gepromoveerd, de overige zeven zijn opgeleid op masterniveau. Vier van hen zijn bezig met een promotietraject. De specialismen van de docenten bevinden zich op de gebieden van bewegingswetenschappen, gezondheidswetenschappen, gezondheidsbevordering, onderzoeksmethodologie, methodiek en didactiek, bewegingsonderwijs, sportbeleid, -management en -economie. Alle docenten op één na zijn in het bezit van een didactische aantekening en allen hebben ruime ervaring in

het verzorgen van onderwijs, het doen van onderzoek en het ontwikkelen van toetsen. De meeste docenten zijn actief in (internationale) netwerken op het gebied van sport en gezondheid, zoals de Vereniging voor Bewegingswetenschappen Nederland, het Koninklijk Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie en het European College of Sport Science. Een deel van de docenten is werkzaam in de relevante beroepspraktijk of dat recent geweest, een aantal doet praktijkonderzoek. Naast de eigen docenten zet de opleiding gastdocenten in, die inhoudelijk aangestuurd worden door de lector. Zij voeren delen van modules uit en hebben met name een functie in het doorvertalen van de meest recente ontwikkelingen in het vakgebied naar het onderwijs. Voorbeelden hiervan zijn gastlessen over curriculumontwikkeling door SLO, het expertisecentrum voor leerplanontwikkeling, en gastlessen over gezondheidsinterventies op scholen door het EMGO-instituut van de Vrije Universiteit.

Studenten met wie het panel heeft gesproken zijn over het algemeen heel positief over de docenten. Ze vinden hun docenten inspirerend en zijn van mening dat ze expertise hebben op hun vakgebied. De gastdocenten vinden ze een waardevolle aanvulling, met name vanwege hun kennis van de nieuwste ontwikkelingen in het vakgebied en de beroepspraktijk. Ze signaleren dat het inzetten van een gastdocent niet altijd goed uitpakt, het is gebeurd dat een gastdocent negatief is geëvalueerd. Het management beaamde dat in hun gesprek met het panel, waarbij het management aangaf dat ze in een dergelijk geval ook kritisch naar zichzelf kijken en ze zich afvragen of de docent wel goed geïnstrueerd was en de wederzijdse verwachtingen wel duidelijk waren. Om te borgen dat gastdocenten succesvol worden ingezet, worden ze vooraf ingepreparaat door de lector en / of de modulecoördinator en wordt achteraf geëvalueerd. Het panel zou hier graag meer beleid op zien. Aandachtspunt hierbij is dat op het expertisegebied gezondheidsbevordering specifieke kennis in het team ontbreekt, en dus volledig ingevuld moet worden door gastdocenten. Over het algemeen zijn zowel het management als het docententeam zelf van mening dat het docententeam geschikt is voor zijn taak en beschikt over ruim voldoende inhoudelijke expertise. De docenten geven aan dat de kleine schaal van de opleiding het mogelijk maakt om veel contact met elkaar te hebben en om wanneer nodig elkaar makkelijk ondersteuning te bieden.

Het panel stelt op basis van de gevoerde gesprekken en de cv's van docenten vast dat de opleiding beschikt over een inhoudelijk deskundig, enthousiast, kritisch en gedreven docententeam, dat goed in staat is om de lesstof over te brengen.

Kwaliteit van de opleidingsspecifieke voorzieningen

De opleiding is sinds september 2012 gehuisvest in een nieuwbouwlocatie in Eindhoven, samen met de andere opleidingen van de FSH. Het gebouw beschikt over theorielokalen, kleinere lokalen waarin studenten in groepen kunnen werken, een mediatheek, een sporthal, vier sportzalen en een klimhal. De locatie van het gebouw is gekozen met het oog op de nabijheid van relevante sportvoorzieningen, waaronder indoorsportcentrum en ijssportcentrum Eindhoven, zwembad de Tongelreep (waar het Pieter van den Hoogenband zwembad deel van uitmaakt), een atletiekaccommodatie, (kunst)grasvelden en een golfbaan.

Het panel heeft tijdens een rondleiding de opleidingsspecifieke voorzieningen bestudeerd en is daarvan onder de indruk. Het gebouw is transparant en voorzien van moderne voorzieningen, zoals draadloos internet en smartboards in de lokalen. De sportfaciliteiten zijn uitstekend. Het panel heeft een kanttekening bij de labvoorziening. Deze is ondergebracht in een weinig centraal gelegen gedeelte van het gebouw, dat beschikt over matige ventilatie wanneer in acht genomen wordt dat er conditietesten afgenomen dienen te kunnen worden. Er is weinig materiaal direct beschikbaar, voor iedere proef dient een opstelling gemaakt te worden. Dit alles maakt dat de onderzoeksfaciliteiten weinig zichtbaar en uitnodigend zijn en weinig uitstraling hebben. Een meer geavanceerde uitrusting zou naar de mening van het panel beter passen bij deze masteropleiding. Een alternatief voor het aanschaffen hiervan is een intensievere samenwerking met onderzoeksvoorzieningen in de nabijheid, zoals het Innosportlab de Tongelreep. De studenten met wie het panel heeft gesproken geven aan dat het lab voldoet, al zijn de wachttijden soms erg lang.

Het management gaf in gesprek met het panel aan dat de keuze van de voorzieningen in sterke mate samenhangt met de activiteiten van het lectoraat. Er is gekozen voor weinig labgebonden spullen, maar vooral voor draagbare apparatuur, waarmee in de praktijk gemeten kan worden (zoals stappentellers en hartslagmeters). In de toekomst wil de opleiding het lab uitbreiden met een loopband. De voorzieningen zijn met name relevant voor het Health-uitstroomprofiel, omdat Education meer werkt met observaties en vragenlijsten. Ter ondersteuning hiervan is een set camera's beschikbaar, aldus het management.

Hoe wordt de kwaliteit van de onderwijsleeromgeving gewaarborgd

De opleiding hanteert een groot aantal instrumenten om de kwaliteit van de onderwijsleeromgeving te waarborgen en te verbeteren. Iedere twee maanden is er een overleg van de kerndocenten om te reflecteren op de lopende modules. Twee keer per jaar is er een bijeenkomst met het hele docententeam, waarin gereflecteerd wordt op het gehele curriculum. Daarnaast houdt de opleiding klankbordbijeenkomsten met studenten, worden evaluaties gehouden onder afstudeerbegeleiders en externe deskundigen, worden alle modules geëvalueerd door studenten en zijn er exit-interviews met studiestakers, om inzicht te verwerven in waarom studenten vroegtijdig stoppen. De opleiding krijgt input vanuit het beroepenveld via de werkveldcommissie en het werkveldorgaan van de FSH, waar de master ook regelmatig onderwerp van gesprek is. Tevens is er een opleidingscommissie voor de master, die een adviserende functie heeft naar de instituutsmedezeggenschapsraad (IMR). De opleidingscommissie, die dit jaar is begonnen, heeft een signaleringsfunctie, en richt zich momenteel met name op de Onderwijs- en Examenregeling (OER). Streven is om de functie van de opleidingscommissie te verbreden en gericht input op modules te geven.

Het panel stelt vast dat er bij de opleiding een groot kwaliteitsbewustzijn heerst. In dit rapport staan diverse voorbeelden genoemd van verbeteringen die de opleiding heeft doorgevoerd, onder andere door het aantrekken van een expert op het gebied van kwalitatief onderzoek en het aanpassen van de didactiek in module E4 naar aanleiding van evaluatieresultaten (zie beide ook hierboven). Naast deze verbeteracties, heeft de opleiding uitgebreid beschreven welke verbeteringen zijn doorgevoerd naar aanleiding van de Toets Nieuwe Opleiding, waaronder het terugbrengen van het aantal EC van 75 naar 60 en het uitbreiden van het

docententeam met verdere expertise op het gebied van onderwijs. Het positieve beeld dat het panel heeft van de wijze waarop de kwaliteit geborgd wordt, wordt bevestigd door de NSE 2012, waarin studenten zich erg tevreden tonen over de manier waarop de opleiding omgaat met onderwijsbeoordelingen, en in de gesprekken die het panel heeft gevoerd met studenten, die erg positief zijn over het lerend vermogen van de opleiding. Ook de docenten bevestigen dat er goed geëvalueerd wordt en zij benadrukken de vele stappen die de opleiding heeft gemaakt tussen het eerste en het tweede cohort studenten. Het panel constateert dat er diverse manieren gebruikt worden om informatie over de opleidingskwaliteit te vergaren en dat hier adequaat op gehandeld wordt. Het panel merkt verder op dat de kritische punten die het maakte tijdens de visitatie zowel erkend als herkend werden door de opleiding. De opleiding toonde zich zeer bewust van haar sterke en haar minder sterke kanten. Het panel vindt dit zeer positief.

Overwegingen en conclusie

Het panel stelt vast dat de opleiding er in slaagt om een goed samenhangende onderwijsleeromgeving te verzorgen. Het programma is een concrete en heldere vertaling van de opleidingscompetenties. Er is veel aandacht voor onderzoeksvaardigheden en het leren van kennis en vaardigheden die relevant zijn voor de beroepspraktijk. Het didactisch concept en de gebruikte werkvormen zijn geschikt voor de deeltijdstudenten waar de opleiding zich op richt. Het docententeam is goed toegerust om in deze omgeving lessen te verzorgen en de beschikbare faciliteiten zijn over het algemeen van hoge kwaliteit.

Zeer sterke punten van de opleiding zijn de praktijkgerichtheid en het eigen verbetervermogen. De mate waarin studenten zich beroepsvaardigheden eigen kunnen maken is erg goed, net als de kwaliteitszorg die leidt tot gerichte verbeteringen die snel worden doorgevoerd. Hiervan zijn vele voorbeelden. Andere zaken die positief opvallen zijn de kwaliteit en het enthousiasme van het docententeam, de gebruikte literatuur en de sportfaciliteiten. Het panel heeft enkele kanttekeningen bij de onderwijsleeromgeving. Zo is de labvoorziening weinig uitnodigend, kan er meer beleid gevoerd worden op de inzet van gastdocenten en zijn in het curriculum ook nog verbeteringen mogelijk, bijvoorbeeld bij methodologie. Dit zijn echter relatief kleine kanttekeningen, die niets afdoen aan de kwalitatief goede leeromgeving die de opleiding neer weet te zetten.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Standaard 3 Toetsing en gerealiseerde resultaten

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Bevindingen

Systeem van toetsing

Het toetsbeleid wordt ontwikkeld, uitgewerkt en bijgesteld in het kernteam. Toetsen worden ontwikkeld door de modulecoördinator en/of de inhoudelijk docent. In een overleg met de lector en de opleidingscoördinator worden toetsvormen en richtlijnen voor toetsconstructie en -afname besproken. Een taakgroep toetsing is dit studiejaar begonnen om gevraagd en ongevraagd advies te geven ter verhoging van de validiteit en betrouwbaarheid van de toetsing.

Uitgangspunt bij de toetsing zijn de prestatie-indicatoren die zijn afgeleid van de competenties. De beoordelingscriteria bij toetsen worden van deze prestatie-indicatoren afgeleid en op die manier borgt de opleiding dat in de toetsing gecontroleerd wordt of de eindkwalificaties behaald zijn. Daarnaast is, gezien het praktijkgerichte karakter van de opleiding, de toetsing vaak gericht op het maken van een authentiek beroepsproduct of het functioneren in een authentieke beroepssituatie. De opleiding maakt in beide uitstroomprofielen gebruik van verschillende toetsvormen, waaronder artikels, presentaties, toetsen met open en gesloten vragen, essays, simulaties en een onderzoeksrapport of – artikel (Masterpiece). Studenten met wie het panel heeft gesproken zijn tevreden over de gebruikte methodemix, maar soms kritisch over de mate waarin ze voor een toets weten waar ze aan toe zijn. Dit komt overeen met de NSE 2012, waar de opleiding nog net voldoende scoort op het onderdeel transparantie.

Het panel heeft een groot aantal toetsen bestudeerd en stelt vast dat ze aansluiten bij de werkvormen die de opleiding gebruikt. De inhoud van de toetsen sluit eveneens aan bij het onderwijs. Over het algemeen zijn de toetsen in orde en zowel valide als betrouwbaar. Het panel stelt vast dat bij oude beoordelingsformulieren van de masterpiece kanttekeningen te maken zijn op het gebied van validiteit, maar stelt ook vast dat het nieuwe formulier dat de opleiding inmiddels gebruikt een duidelijke verbetering is.

De criteria voor de beoordeling bij het afstuderen staan beschreven in de afstudeerhandleiding. Beoordeeld worden onder andere het onderzoekend vermogen van een student, inzicht, professionele ontwikkeling en toepasbaarheid van het onderzoek. Het panel heeft zowel de oude als de nieuwe afstudeerhandleiding bestudeerd. Waar in de oude handleiding nog geen beoordelingscriteria waren voor de gebruikte methodiek, zijn die er in de nieuwe wel, wat een verbetering is. Studenten studeren individueel af. Ze mogen zelf kiezen aan welke competenties ze werken in hun afstuderen. De opleiding legitimeert dit, doordat in het programma alle competenties worden ‘afgetoetst’ en derhalve in het afstuderen studenten een focus aan mogen brengen.

Het panel constateert dat inderdaad alle competenties ook elders in het programma getoetst worden, maar bij sommige competenties (vooral 'ontwerpen' en 'realiseren' in Educatie) gebeurt dat niet zo vaak.

Het panel stelt dan ook vast dat het goed zou zijn als bij het afstuderen meer competenties explicieter beoordeeld worden dan momenteel het geval is. Er zijn drie beoordelingsmomenten: bij het indienen van het onderzoeksplan, halverwege het onderzoek, en de eindbeoordeling. Bij alle drie deze momenten is ook de tweede beoordelaar betrokken. Beide beoordelaars moeten akkoord zijn voordat een student verder mag. In de regel is het eindcijfer een gemiddelde van de twee docenten, maar in sommige gevallen volgt een gesprek tussen beide docenten en wordt een cijfer bijgesteld. De werkveldbegeleider levert wel input, meestal een half A4-tje, maar beoordeelt niet mee. Een reden die de opleiding hiervoor geeft is dat op veel werkplekken waar studenten hun afstudeeronderzoek uitvoeren, niemand aanwezig is met masteroverstijgend niveau. Het panel stelt vast dat de opleiding de eindwerkstukken over het algemeen passend beoordeeld heeft, hoewel af en toe iets aan de hoge kant.

De opleiding hanteert diverse middelen om de kwaliteit van de toetsen te waarborgen. De validiteit wordt geborgd door de mix van toetsvormen, de beoordelingscriteria die zijn afgeleid van de prestatie-indicatoren en de richtlijnen voor toetsconstructie en –afname. De betrouwbaarheid wordt geborgd door de gebruikte beoordelings- en antwoordmodellen. De beoordelingscriteria borgen een eenduidigheid in de beoordeling. De transparantie wordt geborgd doordat in de OER is vastgelegd welke toetsen worden afgenomen en wat de regels daaromtrent zijn. Vanaf 2012 worden ook in iedere modulehandleiding de beoordelingscriteria opgenomen, zodat het transparanter wordt voor studenten waar ze op beoordeeld worden. Een andere verbetering die de opleiding heeft doorgevoerd is dat vanaf 2012 niet alleen transparant is wanneer de toetsen gegeven worden, maar dat ook herkansings- en feedbackmomenten zijn opgenomen in de jaarplanning. Afstudeerwerken worden vanaf 2012-2013 ook gezien door de werkveldcommissie, waardoor deze *peers* een adviesrol krijgen in de beoordeling daarvan. Afgelopen cohort hebben ze het niveau van de eindwerkstukken achteraf gecontroleerd. Om de consistentie in beoordelingen te bevorderen, hebben docenten een sessie gehouden waarin ze elkaars studentenverslagen hebben beoordeeld. Hier is een verslag van gemaakt dat naar de examencommissie is gestuurd.

Er is een overkoepelende examencommissie voor FSH. De Master of Sports heeft een aparte kamer, waarin studieresultaten worden vastgesteld en individuele verzoeken worden behandeld. In het gesprek met de examencommissie kwam naar voren dat individuele verzoeken slechts bij wijze van grote uitzondering voorkomen. De kamer van de examencommissie die over de master gaat, komt dan ook alleen bij elkaar als er iets speelt of een besluit genomen moet worden. De benoeming van examinatoren is gemandateerd aan de lector, die inhoudsdeskundigen koppelt aan de door de student gekozen thema's. Indien er klachten zijn over een toets, komen die meestal niet bij de examencommissie, omdat een probleem meestal wordt opgepakt door de docent of door het kernteam. Het panel is positief over het functioneren van de examencommissie.

Realisatie van de beoogde eindkwalificaties

Het afstudeerdeel van de opleiding bestaat uit een praktisch gedeelte (zoals een praktijkgericht interventieonderzoek, implementatie van een bewegingsprogramma of evaluatie van een interventieprogramma) en een verslaglegging daarvan in de vorm van een artikel of een rapport (de Masterpiece) en een posterpresentatie.

Ten tijde van de visitatie waren er tien studenten afgestudeerd, allen in de richting 'Education'. Het panel heeft van alle tien deze studenten het eindwerkstuk bestudeerd. Voor alle werkstukken geldt dat ze overtuigend blijken te geven van het masterniveau en voldoen aan de eisen die de opleiding stelt in de afstudeerhandleiding. De afstudeerwerken hebben een duidelijke meerwaarde voor de beroepspraktijk. Een positief punt is dat bij vrijwel alle eindwerkstukken de student gebruik heeft gemaakt van een mix van zowel kwantitatieve als kwalitatieve onderzoeksmethoden, al kan de methodische opbouw soms beter. Een kanttekening kan geplaatst worden bij hoe in sommige gevallen de statistiek is toegepast. In sommige gevallen worden zware SPSS-berekeningen losgelaten op een onderzoek waarbij de N 15 is. In een dergelijk geval zou het beter zijn om kwalitatief te werk te gaan. Het taalgebruik in de rapportages is soms wat fragmentarisch, maar dat heeft de opleiding inmiddels ondervangen door strengere eisen te stellen aan het taalniveau in de instroom. Ten slotte zou er naar de mening van het panel meer aandacht kunnen zijn voor de valorisatie van het onderzoek.

Het panel heeft met verschillende groepen gesproken over het feit dat de afstudeeronderzoeken meestal gedaan worden op de eigen werkplek en de gevolgen die dat heeft voor de objectiviteit en de mate waarin onderzoek toepasbaar is buiten de eigen werkplek. De opleiding geeft aan dat hier aandacht aan wordt besteed bij de begeleiding van studenten. Daarnaast hebben studenten gedurende de opleiding leren kijken buiten de eigen werkplek, wat er aan bijdraagt dat ze meenemen in hoeverre het onderzoek dat ze doen daar toepasbaar is. In het gesprek dat het panel had met alumni werd aangegeven dat objectiviteit geen probleem is bij de afstudeeronderzoeken, en dat het gebeurt dat de uitkomst van iemands onderzoek een totaal andere is dan de eigen vakvisie. Een vertegenwoordiger van de werkveldcommissie was positief over de toepasbaarheid van de onderzoeken en was van mening dat de conclusies goed generaliseerbaar zijn. Dat blijkt uit bijvoorbeeld publicaties in het blad van de Koninklijke Vereniging voor Lichamelijke Opvoeding en uit presentaties die worden gehouden bij de 'dag van het sportonderzoek', een jaarlijks symposium dat wordt georganiseerd door instellingen die zich bezig houden met sportonderzoek. Niettemin is het panel van mening dat het verstandig zou zijn om meer op de mogelijkheden tot valorisatie te letten bij de beoordeling van de theses.

Alumni met wie het panel heeft gesproken zijn positief over het niveau dat ze behaald hebben in de opleiding. Zij geven aan veel gewonnen te hebben aan diepgang. Voor enkelen van hen was de opleiding een opstap naar ander werk. Ook de werkveldvertegenwoordigers die het panel heeft gesproken zijn positief over het niveau. Afgestudeerden zijn volgens hen zelfstandig, hebben een hoog niveau en zijn duidelijk masterwaardig. Het panel voegt daar aan toe dat de afgestudeerden op hen overkwamen als gedreven, passievolle onderzoekers.

Overwegingen en conclusie

Het panel constateert dat de kwaliteit van de toetsing en beoordeling van voldoende niveau is. De opleiding heeft in voldoende mate aandacht voor de betrouwbaarheid, validiteit en transparantie van de toetsing. Er waren bij het eerste cohort wel kanttekeningen te maken, bijvoorbeeld ten aanzien van de transparantie en over de beoordelingsformulieren van de Masterpiece, maar de opleiding heeft hier zelf al de nodige verbeteringen getroffen. Het panel heeft een kanttekening bij de competenties die worden afgedekt door het afstuderen. Die keuze helemaal bij de student laten, zorgt er voor dat sommige competenties en prestatieindicatoren slechts in één module getoetst worden, wat het panel weinig vindt. Een oplossing hiervoor is het vastleggen van de kerncompetenties die in het afstuderen verplicht getoetst worden. Daarnaast dienen deze competenties ook een keer elders in het curriculum getoetst te worden, om te borgen dat er genoeg mogelijkheid is om de competenties te leren beheersen. Het is positief dat de opleiding het werkveld (in de vorm van de werkveldadviescommissie) meer betreft bij de beoordeling. Er zou ook een grotere rol voor het werkveld kunnen zijn bij aanvang van het afstuderen, om te kijken of een onderzoek aansluit bij wat nodig is in het veld. De afstudeerwerken van studenten laten duidelijk het masterniveau zien, hoewel er nog kanttekeningen te maken zijn op bijvoorbeeld het gebied van methode, taal en aandacht voor valorisatie. Een positief punt is de methodemix waarmee vrijwel iedere student werkt. Verder is het positief dat zowel alumni als het werkveld erg tevreden zijn over het behaalde eindniveau.

Concluderend stelt het panel vast dat zowel de toetsing als het gerealiseerde eindniveau momenteel voldoende zijn, maar gezien de kwaliteitscultuur die heerst binnen de opleiding en de manier waarop verbeteracties snel worden doorgevoerd, is er in de toekomst zeker potentie voor een hogere score.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende**.

3 Eindoordeel over de opleiding

Oordelen op de standaarden

Het visitatiepanel komt tot de volgende oordelen op de standaarden:

Standaard	Oordeel
1 Beoogde eindkwalificaties	Goed
2 Onderwijsleeromgeving	Goed
3 Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	Voldoende

Overwegingen en conclusie

De opleiding scoort op standaard één en twee het oordeel 'goed' en op standaard drie het oordeel 'voldoende'. Hiermee heeft de opleiding aangetoond te voldoen aan de vereiste basiskwaliteit. Conform de beslisregels van de NVAO komt het panel tot het volgende eindoordeel:

Het visitatiepanel beoordeelt de kwaliteit van de bestaande hbo-masteropleiding Master of Sports van Fontys Hogescholen als **voldoende**.

4 Aanbevelingen

Standaard 1

- Het zou goed zijn wanneer het onderwerp 'valorisatie' aan de orde komt in de eindkwalificaties en/of de prestatie-indicatoren.

Standaard 2

- De onderzoeksvoorzieningen zijn momenteel niet uitnodigend en zouden veel aantrekkelijker gemaakt kunnen worden voor studenten. Apparatuur om onderzoek mee te doen moet makkelijk beschikbaar zijn, momenteel zit teveel 'verstopt' in de kasten. De klimaatvoorziening in het huidige lab is voor verbetering vatbaar. Daarnaast zouden meer zaken aangeschaft kunnen worden, zoals een loopband en instrumenten om bloedwaardes te meten. Het is belangrijk dat studenten ten minste kennis kunnen maken met dergelijke zaken. Een alternatief is om meer samen te werken met onderzoeksvoorzieningen in de nabije omgeving van de FSH.
- Het panel beveelt de opleiding aan om te zorgen dat iemand in het docententeam kennis heeft van het expertisegebied gezondheidsbevordering.
- De opleiding heeft iemand aangetrokken met expertise op het gebied van kwalitatief onderzoek. Een volgende stap is het geven van meer aandacht aan het opzetten en uitvoeren van kwalitatief onderzoek.

Standaard 3

- Er mag meer aandacht komen voor valorisatie bij afstudeerbeoordelingscriteria (wat volgt uit aanbeveling bij standaard 1), om studenten te dwingen na te denken in hoeverre iets toepasbaar is buiten de eigen organisatie.
- Het panel adviseert de opleiding om een aanpassing te maken aan de volledig vrije keuze die studenten hebben in het bepalen aan welke competenties ze werken in in hun afstuderen. Dat verhoudt zich moeilijk met het feit dat sommige competenties slechts in één andere module getoetst worden.
- Momenteel wordt het werkveld achteraf betrokken bij de beoordeling van de afstudeerwerken, het zou goed zijn als ze dat ook zijn aan het begin van het afstuderen, om input te geven over het nut van een onderzoek voor het werkveld voordat student begint.

5 Bijlagen

Bijlage 1: Eindkwalificaties van de opleiding

	Competentie	Toelichting
Basisgedeelte (gemeenschappelijk)		
A.	Onderzoeken	De afgestudeerde is in staat om wetenschappelijk verantwoord praktijkgericht onderzoek te verrichten en de resultaten ervan adequaat te communiceren.
B.	Communiceren	De afgestudeerde is in staat om mondeling en schriftelijk te communiceren met vakgenoten en niet-vakgenoten.
Education		
C-e	Legitimeren	De afgestudeerde is in staat om zowel de intrinsieke als extrinsieke betekenis van sport en bewegen in elke uitingsvorm duidelijk te maken.
D-e	Ontwerpen	De afgestudeerde is vaardig in het ontwerpen van educatieve sport- en bewegingsprogramma's op basis van wetenschappelijke evidentie.
E-e	Realiseren	De afgestudeerde is in staat om evidence based sport- en bewegingsprogramma's te verwezenlijken, en deelname onder de beoogde doelgroepen te stimuleren.
Health		
C-h	Individueel adviseren	De afgestudeerde is in staat om optimale, op het individu afgestemde bewegingsprogramma's op te stellen en op een adequate wijze beweegadviezen te geven en een gedragsveranderingsproces te begeleiden.
D-h	Richtlijnen opstellen	De afgestudeerde is in staat om evidence based bewegingsrichtlijnen op te stellen voor specifieke doelgroepen.
E-h	Gezond bewegingsgedrag stimuleren	De afgestudeerde is in staat om middels stimuleringsprogramma's en 'bewegingscounseling' het bewegingsgedrag van specifieke doelgroepen gunstig te beïnvloeden met behulp van wetenschappelijk onderbouwde methoden.
Algemene competenties		
F	Zelfstandig werken	De afgestudeerde is in staat zelfstandig en zelfbewust te werken; een eigen standpunt in te nemen en te verdedigen; om te gaan met eisen, veranderingen en problemen.
G	Leren & reflecteren	De afgestudeerde analyseert en evalueert zijn eigen kwaliteiten en leerpunten en werkt actief aan de eigen ontwikkeling.

De kleine letters e en h verwijzen respectievelijk naar uitstroomprofiel Educatie en Health.

Bijlage 2: Overzicht opleidingsprogramma

Programma Master of Sports Jaar 1		
Basisprogramma		SBU
B Wetenschappelijke vaardigheden		280
Contextspecifiek programma		
Master of Sports: Health	Master of Sports: Education	
H1 (Patho-)Fysiologie en bewegen	E1 Sport en individu	196
H2 Bewegingsrichtlijnen	E2 Sport en samenleving	196
H3 Trainen, bewegen en meten	E3 Onderwijzen en leren	196
Programma Master of Sports Jaar 2		
H4/E4 Stimuleren van bewegingsgedrag		196
H5 Meten en monitoren	E5 Meten en monitoren	196
Afstudeerprogramma		
Masterpiece		420
Totaal aantal studiebelastingsuren (SBU)		1680

Bijlage 3: Deskundigheden leden visitatiepanel en secretaris

De heer dr. R. Mombarg, voorzitter

De heer Mombarg is ingezet vanwege zijn deskundigheid op het gebied van sport- en bewegingsonderwijs. De heer Mombarg is docent en onderzoeker bij Orthopedagogiek Rijksuniversiteit Groningen waar hij onder andere onderzoek doet naar de relatie tussen motoriek en leren, daarnaast is hij docent leerstoornissen, coördinator diagnostische vaardigheden en coördinator consortium leefstijl voor mensen met een verstandelijke beperking, post-doc cursussen. Bovendien is hij coördinator en docent aan de Academie Lichamelijke Opvoeding te Groningen waar hij onder andere betrokken is bij de ontwikkeling van onderwijs, beleid, coördinator motorische remedial teaching praktijk, post-hbo, contractonderwijs en speciaal onderwijs. Sinds 1998 is hij als docent postdoctorale opleidingen (UPO-G & GZ-opleiding) voor orthopedagogiek (diagnostiek) betrokken bij vroegkinderlijke diagnostiek. Daarnaast ontwikkelt en schrijft hij diverse onderwijsmodulen voor externen. Voor deze visitatie heeft de heer Mombarg onze handleiding voor panelleden ontvangen en in een voorbereidende vergadering is hij aanvullend geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

2007	Gepromoveerd: Hulp op Maat voor leerlingen met leerproblemen in het vmbo
2003 - 2005	Opleiding tot Gezondheidszorg psycholoog (BIG-geregistreerd)
2000 – nu	Diverse trainingen (onder andere vroegkinderlijke diagnostiek, dyslexie achtergronden en praktijk, Interventies bij kinderen met ADHD en/of PDD-nos, personen met ernstige verstandelijke en meervoudige beperkingen, gedragsproblemen in de sport)
1990 – 1994	Faculteit der Pedagogische wetenschappen, Rijksuniversiteit Groningen Orthopedagogiek, specialisatie: Leerstoornissen en Zeer Moeilijk Opvoedbare Kinderen
1986 – 1990	HBO, Academie voor Lichamelijke Opvoeding

Werkervaring:

1995 – heden	Docent en onderzoeker Orthopedagogiek Rijksuniversiteit Groningen
1993 – heden	Coördinator en docent Academie Lichamelijke Opvoeding te Groningen
1998 – heden	Docent postdoctorale opleidingen (UPO-G & GZ-opleiding) voor orthopedagogiek
1993 – heden	Ontwikkelen en schrijven van diverse onderwijsmodulen voor externen (Seminarium, KVLO, OCW, CHN, Hanzconnect)
1994 – 1995	Groepsleider Nieuw Woelwijck: instelling voor verstandelijk gehandicapten
1990 – 1994	Docent Lichamelijke Opvoeding aan diverse scholen voor speciaal onderwijs (Dr. J. de Graafschool School voor slechthorende kinderen; Star Numanschool: Praktijkonderwijs)
1990 – 1994	Eigenaar van buitensportbedrijf Omni Mobilae
1988 – 1992	Eigenaar van duikcentrum De Tuimelaar

Overig:

2000 – heden	Voorzitter, Stichting Mesacosae, Stichtingsbestuur van de studentenvereniging academie voor lichamelijke opvoeding
2009 – heden	Secretaris, Turnvereniging Kracht en Vriendschap, Hoogkerk

Publicaties:

Scientific articles

International

- Vuijk, P.J., Hartman, E., **Mombarg, R.**, Scherder, E., & Visscher, C., (2011). Associations between the Academic and Motor Performance of Children with Learning Disabilities in Dutch Special Education, *Journal of Learning Disabilities* vol. 44 no. 3, 276-282.

Professional publications

- **Mombarg, R.** (2011). Wii-wil, een onderzoek naar het effect van de Wii-fit op de balansvaardigheden van kinderen. In: Mulierinstituut: Dag van het sportonderzoek 2011 : abstractboek. Amsterdam: Hogeschool van Amsterdam.
- **Mombarg, R.** (2010) Bijdrage aan diverse hoofdstukken; Berkel, M, e.a. (2010); Bewegingsonderwijs aan zeer moeilijk lerende kinderen, Luiting Fonds (ISBN 978 90 72335 45 6).
- Breedveld, K., Bruining, J.W., Dorsselaer, S van, **Mombarg, R.** & Nootebos, W.(2010) Kinderen met gedragsproblemen en sport, WJH Mulier Instituut 's-Hertogenbosch.
- **Mombarg, R.**, Bos, K.P. van den & Nakken, H., (2009) *Hulp op maat voor leerlingen met leerproblemen in het vmbo, Tijdschrift voor Orthopedagogiek*
- Nakken, H., **Mombarg, R.** & Koster, M. (2008). Wens of werkelijkheid? Over de diagnose van problemen bij het opvoeden van kinderen met beperkingen en de interventies daarbij. In E.J. Knorth, H. Nakken, C.E. Oenema-Mostert, A.J.J.M. Ruijsenaars & J. Strijker (Eds.), *De ontwikkeling van kinderen met problemen: gewoon anders*. Antwerpen - Apeldoorn: Garant (ISBN 978-90-441-2394-4).
- **Mombarg, R.** (2008). De tussenschotten halen we weg, In E. Schoemaker, *Verslag RAAK-publieksproject*. Groningen, Nederland, p.28-30, Hanzehogeschool, Groningen
- Platform MRT (2007) *Beroepscompetentieprofiel voor motorische remedial teacher*. Zeist: Jan Luiting Fonds
- **Mombarg, R.** (2007) *Hulp op Maat voor leerlingen met leerproblemen in het vmbo* (proefschrift). Utrecht: Agiel

2011-2012 Publications aimed at the general public

- **Mombarg, R.** (2011, april). International, UAS meeting. Lezing over opzet en inhoud kenniswerkplaatsen, Hanzehogeschool Groningen, Groningen.
- **Mombarg, R.** (2011, mei). Het gebruik en de toepassing van de *Wechsler intelligence scales*, Rijksuniversiteit Groningen, Groningen
- **Mombarg, R.** (2011, juni). Landelijke Sportonderzoeksdag. Plenaire lezing over opzet en inhoud kenniswerkplaatsen/lectoraat Groningen. Nijmegen, Nederland.
- **Mombarg, R.** (2011, juni). Landelijke Sportonderzoeksdag. *Effect van Wii op balansproblemen bij kinderen in het SBO*. Nijmegen, Nederland
- **Mombarg, R.** (2011, juni). *De kracht van bewegen*: Presentatie voor de gemeente Groningen. Belang van bewegingsonderwijs voor basisonderwijs (wethouders, vakleerkrachten en schooldirectie)
- **Mombarg, R.** (2011, november). *Diagnostiek en behandeling van kinderen met DCD*, Opleiding voor GZ-psychologen, postdoctoraal onderwijs. Groningen, Nederland.
- **Mombarg, R.** (2011, november). *Wii-wil*, presentatie op de landelijke dag van sportonderzoek. Amsterdam, Nederland
- **Mombarg, R.** (2011). Bijdrage aan revisie ontwikkelingspsychologie; Feldman (2012) *Ontwikkelingspsychologie*, 5^e editie, Pearson.

De heer drs. R.T.B.M. Gelinck

De heer Gelinck is ingezet vanwege zijn werkvelddeskundigheid op het gebied van sport- en bewegingseducatie. Hij heeft zich bij het Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen voordat hij hoofd kennisafdeling werd, met name beziggehouden met de programma's Vernieuwing Sport en Beweegbeleid en Jeugd, sport en bewegen in de BOS-driehoek. Bovendien heeft de heer Gelinck onderwijservaring als docent bij het Instituut voor Sportstudies van Hanzehogeschool Groningen, opleiding Sportmanagement waar hij betrokken was bij de themagebieden: sportverenigingsmanagement, overheid & sport, management & organisatie en sportonderzoek. Als lid van het managementteam Huis voor de Sport Groningen was hij betrokken bij het aanvragen en het opzetten van het monitorings- en verantwoordingssysteem voor BOS-projecten, was hij projectleider Groninger Sport Model, programmamanager Breedtesportimplus en deed hij onderzoek naar sportparticipatie bij basisschoolkinderen in 15 Groninger gemeenten. Voor deze visitatie heeft de heer Gelinck onze handleiding voor panelleden ontvangen en in een voorbereidende vergadering is hij aanvullend geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

2012	Leidinggeven aan Professionals (Schouten Nelissen)
2012	Motivational Interviewing (Hogeschool Arnhem Nijmegen)
2009	Training werken met netwerken (NISB)
2008	Training projectmanagement (Twiinstra en Gudde)
2005	Coachingstraject Coachend leidinggeven (Theo Lips)
2004	Training Coachen (CAP-adviseurs)
2001	Training Adviesvaardigheden (Gijswijt trainingen)
1992 – 1995	Bewegingswetenschappen aan de Rijksuniversiteit Groningen
	Differentiaties: Sport en Lichamelijke opvoeding en Arbeid en Gezondheid
1992 – 1993	Propedeuse Faculteit der Psychologische, Pedagogische en Sociale Wetenschappen in Groningen
1988 – 1992	Academie voor Lichamelijke Opvoeding in Groningen
1982 – 1988	VWO aan het r.k.s.g. Marianum te Groenlo

Werkervaring:

2008 – heden	Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen (NISB): hoofd kennisafdeling
2002 – 2007	Instituut voor Sportstudies van Hanzehogeschool Groningen, opleiding Sportmanagement: docent, lid kenniscentrum Sportstudies, afstudeerbegeleider 4 ^e jaars studenten, lid lectoraat Sportmanagement, lid werkgroep ontwikkelen curriculum HIS (Sportmanagement)
2001 – 2007	Huis voor de Sport Groningen (voorheen de Provinciale Groninger Sportraad): lid managementteam
1997 – 2001	Provinciale Groninger Sportraad: hoofd afdeling sportondersteunende diensten, ondersteunen van sportverenigingen en opzetten van sportstimuleringsprojecten
1996 – 1997	STAMM-sport: medewerker jeugdsport en gehandicaptensport, assistent-eventmanager Open Nederlands Kampioenschap Atletiek voor mensen met een beperking
1991 – 1996	OCSW gemeente Groningen: op projectbasis opzetten en begeleiden van sportstimuleringsactiviteiten.

De heer dr. S.P.J. Kremers

De heer Kremers is ingezet vanwege zijn deskundigheid op het gebied van gezondheidswetenschappen en gezondheidsbevordering. Hij is universitair hoofddocent aan de Vakgroep Gezondheidsbevordering aan de Faculty of Health, Medicine and Life Sciences, Universiteit Maastricht. Daarnaast is hij aan deze faculteit sinds 2008 verbonden zowel als Module als Training coördinator, Determinants of Exercise and Physical Activity, Master Sports and Physical Activity Interventions. Hij beschikt over internationale deskundigheid als gastdocent aan de Faculteit der Bewegingswetenschappen aan de Universiteit Gent. Voor deze visitatie heeft de heer Kremers onze handleiding voor panelleden ontvangen en in een voorbereidende vergadering is hij aanvullend geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

2002	Promotie aan Faculteit der Gezondheidswetenschappen, Universiteit Maastricht. Titel proefschrift: 'On Your Marks: Revising, testing and integrating stage models of smoking initiation'.
1992 – 1998	Gezondheidswetenschappen, Universiteit Maastricht te Maastricht. Afstudeerrichting Gezondheidsvoorlichting (GVO)
1985 – 1992	Atheneum, Hertog Jan College te Valkenswaard

Werkervaring:

2009 – heden	Universitair Hoofddocent, Vakgroep Gezondheidsbevordering, Faculty of Health, Medicine and Life Sciences, Universiteit Maastricht
2007 – 2009	Universitair Docent, Vakgroep Gezondheidsvoorlichting, Faculty of Health, Medicine and Life Sciences, Universiteit Maastricht
2001 – 2007	Postdoc onderzoeker op project 'Nederlands Researchprogramma Gewichtsbeheersing (NHS-NRG)', Capaciteitsgroep Gezondheidsvoorlichting, Faculteit der Gezondheidswetenschappen, Universiteit Maastricht
2000 – 2001	Hoofdonderzoeker van het ESFA-project (European Smoking prevention Framework Approach), Capaciteitsgroep Gezondheidsvoorlichting, Faculteit der Gezondheidswetenschappen, Universiteit Maastricht
1998 – 2000	Onderzoeker in het ESFA-project (European Smoking prevention Framework Approach), Capaciteitsgroep Gezondheidsvoorlichting, Faculteit der Gezondheidswetenschappen, Universiteit Maastricht
1998	Onderzoeks-assistent, Capaciteitsgroep Gezondheidsvoorlichting, Faculteit der Gezondheidswetenschappen, Universiteit Maastricht

Overig:

	Voorzitter Erkeningscommissie Interventies Centrum Gezond Leven
	Deelcommissie Gezondheidsbevordering en preventie voor volwassenen en ouderen
2008 – heden	Basis Kwalificatie Onderwijs (BKO) coach van PHD studenten en postdoctorale onderzoekers, Universiteit Maastricht
1998 – heden	Gastlessen in verschillende modules, scriptiebegeleiding, tutoring, Faculty of Health, Medicine and Life Sciences, Universiteit Maastricht

Publicaties 2012: (meer op aanvraag)

- Sleddens EFC, Kremers SPJ, Hughes SO, Cross MB, Thijs C, De Vries NK, O'Connor TM (in press). Physical activity parenting: A systematic review of questionnaires and their associations with child activity levels. *Obesity Reviews*.

- Gerards, S.M.P.L., Dagnelie, P.C., Jansen, M.W.J., De Vries, N.K., Kremers, S.P.J. (in press). Barriers to successful recruitment of parents of overweight children for an obesity prevention intervention: a qualitative study among youth health care professionals. *BMC Family Practice*.
- Schulz, D.N., Kremers, S.P.J., De Vries, H. (in press). Are the stages of change relevant for the development and implementation of a web-based tailored alcohol intervention? A cross-sectional study. *BMC Public Health*.
- Sleddens, E., Kremers, S., De Vries, N., Thijs, C. (in press). Measuring child temperament: Validation of a three-item temperament measure and 13-item impulsivity scale. *European Journal of Developmental Psychology*.
- Friederichs, S.A.H., Kremers, S.P.J., Lechner, L., De Vries, N.K. (in press). Neighborhood walkability and walking behavior: The moderating role of action orientation. *Journal of Physical Activity and Health*.
- Gubbels, J.S., Kremers, S.P.J., Goldbohm, R.A., Stafleu A., Thijs C. (in press). Energy balance-related behavioral patterns in 5-year-old children and the longitudinal association with weight status development in early childhood. *Public Health Nutrition*.
- Helmink, J.H.M., Kremers, S.P.J., Van Boekel, L.C., Van Brussel-Visser, F.N., De Vries, N.K. (2012). Factors determining the motivation of primary health care professionals to implement and continue the 'Beweegkuur' lifestyle intervention programme. *Journal of Evaluation in Clinical Practice*, 18, 682-688.
- Raaijmakers, L.G.M., Helmink, J.H.M., Hamers, F.J.M., Kremers, S.P.J. (2012). *Inhoudelijke monitor lokale netwerken*. Universiteit Maastricht.
- Gubbels, J.S., Kremers, S.P.J., Stafleu, A., Goldbohm, R.A., De Vries, N.K., Thijs, C. (2012). Clustering of energy balance-related behaviors in 5-year-old children: Lifestyle patterns and their longitudinal association with weight status development in early childhood. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*, 9, 77.
- Hendriks, A-M., Gubbels, J.S., De Vries, N.K., Seidell, J.C., Kremers S., Jansen M. (2012). Interventions to promote an integrated approach to public health problems - An application to childhood obesity. *Journal of Environmental and Public Health*, vol. 2012, ID 913236, doi:10.1155/2012/913236.
- Raaijmakers, L.G.M., Helmink, J.H.M., Hamers, F.J.M., Kremers, S.P.J. (2012). *Implementatie en continuering van de BeweegKuur: Monitorstudie onder zorgverleners, najaar 2011*. Universiteit Maastricht.
- Lechner, L., Kremers, S., Meertens, R., De Vries, H. (2012). Determinanten van gedrag. In J. Brug, P. Van Assema, L. Lechner (Eds.), *Gezondheidsvoorlichting en Gedragsverandering*. 8^e geheel gewijzigde druk (pp. 87-123). Assen: Van Gorcum / Open Universiteit Nederland.
- Wilke, S., Gubbels, J., Mulder, S., Kremers, S. (2012). Pedagogisch medewerkers als rolmodel. Preventie van overgewicht bij kinderen. *Management Kinderopvang*, 18, 3, 24-25.
- Gerards, S.M.P.L., Dagnelie, P.C., Jansen, M.W.J., Van der Goot, L.H.M., De Vries, N.K., Sanders, M.R., Kremers S.P.J. (2012). Lifestyle Triple P: a parenting intervention for childhood obesity. *BMC Public Health*, 12, 267.
- Helmink, J.H.M., Kremers, S.P.J., Van Boekel, L.C., Van Brussel-Visser, F.N., Preller, L., De Vries, N.K. (2012). The BeweegKuur programme: A qualitative study of promoting and impeding factors for successful implementation of a primary healthcare lifestyle intervention for overweight and obese people. *Family Practice*, 29, i68-i74.
- Schneider, F., Van Osch, L.A.D.M., Schulz, D.N., Kremers, S.P.J., De Vries, H. (2012). The influence of user characteristics and a proactive diffusion strategy on depth of use of an Internet-delivered computer tailored lifestyle program. *Journal of Medical Internet Research*, 14, e40.

- Kremers, S.P.J., De Bruijn, G.J., Visscher, T.L.S., Deeg, D.J.H., Thomése, G.C.F., Visser, M., Van Mechelen, W., Brug, J. (2012). Associations between safety from crime, cycling and obesity in a Dutch elderly population: results from the Longitudinal Aging Study Amsterdam. *Journal of Environmental and Public Health*, vol. 2012, ID 127857, doi:10.1155/2012/127857.
- Gubbels, J.S., Kremers, S.P.J., Thijs, C., de Vries, N.K. & Stafleu, A. (2012). De invloed van de omgeving op overgewicht bij kinderen. *Voeding Nu*, 14, 30-31.
- Schulz, D.N., Schneider, F., De Vries, H., Van Osch, L.A.D.M., Van Nierop, P., Kremers, S.P.J. (2012). Program completion of a web-based tailored lifestyle intervention: differences between a sequential and a simultaneous approach. *Journal of Medical Internet Research*, 14, e26.
- Meis, J., Kremers, S., Bouman, M. (2012). Television viewing does not have to be sedentary: Motivation to participate in a TV exercise program. *Journal of Obesity*, 2012: 752820. Epub 8 Dec 2011.
- Rodenburg, G., Oenema, A., Kremers, S.P.J., Van de Mheen, D. (2012). Parental and child fruit consumption in the context of general parenting, parental education and ethnic background. *Appetite*, 58, 364-372. Epub 7 Nov 2011.

De heer G. van der Veer

De heer Van der Veer is ingezet als studentlid. Hij volgt in deeltijd de hbo masteropleiding Sport en Beweeginnovatie aan Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. De heer Van der Veer is representatief voor de primaire doelgroep van de opleiding en beschikt over studentgebonden deskundigheden met betrekking tot de studielast, de onderwijsaanpak, de voorzieningen en de kwaliteitszorg bij opleidingen in het domein. Voor deze visitatie is de heer Van der Veer aanvullend individueel geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

Mulo
MTS Electro techniek
Dirksen digitale elektronica BE
Diverse binnen en buitenlandse sales trainingen en seminars
Rijks Universiteit Groningen handels correspondentie Engels

Werkervaring:

2000 – heden Hoofd HAN SENECA Expertisecentrum voor Sport, Arbeid en Gezondheid
2004 – heden Directeur eigenaar THP2 Europe BV
2000 – 2006 Sales Director Nuovo Holding BV
1989 – 2000 Sales Director Technogym Benelux

De heer drs. J.G. Betkó

De heer Betkó is ingezet als NQA-auditor. In zijn functie als bestuurslid van de Landelijke Studenten Vakbond (LSVb) heeft hij ervaring opgedaan met verschillende aspecten van het hoger onderwijs, zoals bekostiging, accreditatie, medezeggenschap en excellentie. Hij is in die hoedanigheid betrokken geweest bij de totstandkoming van het nieuwe accreditatiestelsel. In de beoordelingscommissies “Studiekeuzegesprekken – wat werkt?” heeft hij tweemaal een subsidie van OCW helpen verdelen onder hogescholen en universiteiten die willen experimenteren met studiekeuzegesprekken. Hij is ingewerkt in de werkwijze van NQA en heeft ervaring met meerdere visitaties. In 2010 heeft hij deelgenomen aan de training van de NVAO en is gecertificeerd secretaris.

Opleiding

1999 – 2007 Geschiedenis, Radboud Universiteit

Werkervaring

2009 – heden Netherlands Quality Agency: auditor

2008 – 2009 Lid beoordelingscommissie “studiekeuzegesprekken – wat werkt?” (deel I en II, onder begeleiding van SURF)

2007 – 2009 Landelijke Studenten Vakbond: bestuurslid

Bijlage 4: Bezoekprogramma

Dag 1

Tijdstip	Programmaonderdeel	Deelnemers
12.30 – 13.30	Lunch en kennismaking	Panel
13.30 – 18.30	Materiaalbestudering: - Studiemateriaal - Studentmateriaal - Alle door NQA geselecteerde scripties Rondleiding: 13.30-14.00 Open spreekuur (tussen 16.00 en 17.00)	Panel

Dag 2

Tijdstip	Programmaonderdeel	Deelnemers (maximaal 6 à 8)
09.30 – 10.15u	Blok Inhoud I: afstuderen Beoordelaars: • Dr. L. Borghouts: Lector FSH inh. projectleider (zie ingestuurd CV) • Drs. F. Jacobs: docent extern ook verbonden als docent aan MoS (zie ingestuurd CV) • Dr. J. Oomen: docent FSH + lid kenniskring (zie ingestuurd CV) • Drs. M. Slingerland docent FSH (zie ingestuurd CV) • Dr. S Vos: docent FSH (zie ingestuurd CV) Leden werkveldcommissie: Toelichting: Omdat studenten veelal zelf een onderzoeksopdracht formuleren zijn er geen werkgevers als opdrachtgever. In overleg met de secr. van het panel is afgesproken om 2 leden van de werkveldcommissie te vragen zitting te nemen. • Drs. G. v Mossel (Stichting Leerplan Ontwikkeling, expertiseterrein sport en bewegen) • Drs. J. Lucassen (senior onderzoeker Mulierinstituut)	Docenten + externe begeleiders/beoordelaars (werkveldvertegenwoordigers) van de 4 door de opleiding geselecteerde afstudeerproducten
10.30 – 11.25u	Blok Inhoud II & III: afstudeerfase, propedeuse en hoofdfase Afgestudeerden Cohort 2009 (allen afstudeerrichting educatie, allen getuigschrift behaald 1 juni 2012) • Hans Barmentlo • Ellen Ricke • Maartje Smulders • Guy Steenweg Cohort 2011(nu 2^e jaars) Toelichting. Omdat we iedere 2 jaar van start gaan is er momenteel geen 1^e jaars groep. In 2011 is de afstudeerrichting Health voor de eerste keer aangeboden. Dit betekent dat module H5 nog niet is gegeven. Deze start half december 2012. Health: • Walter Houtzager • Cees Munster Educatie: • Mohammed Benziane • Tim Hoogewegen • Ralph Strijland	Studenten, alumni (max. 2 jaar), zo mogelijk van de vier door de opleiding geselecteerde afstudeerproducten

Tijdstip	Programmaonderdeel	Deelnemers (maximaal 6 à 8)
11.30 – 12.15u	Gesprek met docenten: • Dr. M. van de Heuvel: extern en module coördinator/docent van E2 • Drs. F. Jacobs: extern en module coördinator/docent van E1 en E3 • Dr. J. Oomen: Kerndocent treedt op in B1, H1, H2, H3 en H5 is lid kenniskring FSH • Dr. S. Moresie: Kerndocent treedt op in B1, H1 en H5 is lid kenniskring FSH • Drs. M. Slingerland: kleine aanstelling, treedt op als docent in H2 en H3 is lid kenniskring FSH • Dr. S Vos: Hij is aangenomen als specialist in kwalitatief onderzoek (verbeterpunt n.a.v. evaluatie cohort 2009). Heeft nog geen lessen gegeven maar gaat in module E5 een grote rol spelen (start half dec. 2012) en naar de toekomst toe ook in B1	Vertegenwoordiging docententeam: spreiding naar studiejaar, vakgebieden, speciale taken (zoals begeleiding, lectoraat)
12.15 – 13.15u	Lunchpauze + overleg / extra bestuderen materiaal	Panel
13.15 – 14.00u	1^e gesprek met opleidingsmanagement • Drs. M van Est: directeur FSH (sinds 1 nov. j.l.) • Drs. R. Klomp: adjunctdirecteur • Dr. L Borghouts: Lector FSH Fysieke activiteit en gezondheid en inhoudelijk projectleider MoS • Mw. C. Michiels: Projectcoördinator MoS	Opleidingsmanagement
14.15 – 15.00u	Blok Borging Excie: • Drs. W. van Duijnhoven-Tijmenssen • Dr. S. Moresie Opleidings commissie: Toelichting: FSH kent een gezamenlijke OC/IMR commissie voor alle opleidingen. Het OC wordt voor MoS vertegenwoordigd door onderstaande personen. • Dr. J. Oomen • W. Houtzager (studentvertegenwoordiger) Werkgroep Toetsing • Dr. J. Oomen • Dr. S. Moresie	Examencie, toetscie, opleidingscie, curriculumcie, et cetera
15.15 – 16.45u	Beoordelingsoverleg Panel	Panel
16.45 – 17.30u	2 ^e gesprek opleidingsmanagement, inclusief afronding	Opleidingsmanagement, mogelijk aangevuld met enkele 'kerndocenten'

Bijlage 5: Bestudeerde documenten

- Modulewijzer B1 2011
- Modulewijzer E1 2011
- Modulewijzer E2 2011
- Modulewijzer E3 2011
- Modulewijzer E4/H4 2011
- Modulewijzer H1 2011
- Modulewijzer H2 2011
- Modulewijzer H3 2011
- Studiegids 2011 2013
- Notulen Kernteamoverleg MoS
- Jaarplanning en roosters
- Kritische reflectie
- Visie Fontys Sporthogeschool, 2009
- Programma van eisen, Huisvesting Fontys Sporthogeschool Eindhoven, 2009
- Hoofdlijndocument Master of Sports, 2012
- Internationaliseringsbeleid Fontys Sporthogeschool 2009-2012
- Sectorplan Sportonderzoek en -onderwijs 2011-2016
- Macon Fontys Sporthogeschool 2012-2013
- Paneladvies NVAO Toets Nieuwe Opleiding hbo-master Master of Sports, Fontys Sporthogeschool, 2007
- Beroeps- en opleidingsprofiel Master of Sports, 2012
- Auditrapport van de Evaluatiecommissie Brancheprotocol Kwaliteitszorg Onderzoek, 2011
- Onderzoeksnota, 2012
- CLOTS-schema Master of Sports, 2012-2013
- Literatuurlijst Master of Sports, 2012
- Didactisch Concept MoS, 2012
- Voorlichtingsbrochure Master of Sports 2012-2013
- Onderwijs- en Examenregeling Master of Sports 2012-2013
- Resultaten Nationale Studentenenquête Master of Sports 2012
- NSE 2012 / Fontys Sporthogeschool
- Module-evaluaties Master of Sports 2011-2012
- Resultaten afstudeerevaluaties Master of Sports 2012
- Verslag klankbordbijeenkomst 08-06-2012
- Exitverslag cohorten 2009 en 2011 Master of Sports
- Personeelsbeleidsplan Fontys Sporthogeschool 2012-2015
- Overzicht curriculum vitae docenten Master of Sports en overzicht contacten werkveld/vakgenoten
- Toetsbeleid Master of Sports 2012-2013
- Huishoudelijke reglement examencommissie Master of Sports 2012-2013
- Algemene regels afstudeerdeel en masterpiece Master of Sports
- Overzichtslijst praktijkonderzoeken Master of Sports

Bijlage 6: Overzicht bestudeerde afstudeerwerken

Hieronder een overzicht van de studenten van wie het panel de afstudeerwerken heeft bestudeerd. Conform de regels van de NVAO zijn alleen de studentnummers opgenomen.

- 2048866
- 2080681
- 2154120
- 1402339
- 2154119
- 1322889
- 1360129
- 2155322
- 2157408
- 2032295

Bijlage 7: Verklaring van volledigheid en correctheid

Netherlands Quality Agency

Verklaring van volledigheid en correctheid van de informatie

Betreffende de visitatie van de

Opleiding: Master of Sports

Instelling: Fontys Hogescholen

Visitatiedatum: 15 en 16 november 2012

Ondergetekende: *drs. M. van Est*

vertegenwoordigend het management van de genoemde opleiding,

in de functie van: *directeur*

verklaart hierbij dat alle informatie ten behoeve van de visitatie van de genoemde opleiding in volledigheid en correctheid ter beschikking wordt gesteld, *waaronder informatie over alternatieve afstudeerroutes die momenteel en/of gedurende de afgelopen 6 jaar (hebben) bestaan*, zodat het visitatiepanel tot een op juiste feiten gebaseerde oordeelsvorming kan komen.

Handtekening:

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'M. van Est', written over a horizontal line.

Datum:

2 / 4 / 2013